

Una llum en la boira

Jo creia que creia que les obres que Milan Kundera va escriure en txec eren superiors a les que va escriure en francès, que les primeres novel·les de Michel Tournier són del millor que ha donat la literatura europea del segle XX, que Erri de Luca és un autor trampós, que feia meva la tesi de Witold Gombrowicz sobre la poesia (o sigui, que en estat pur embaïfa). Jo creia que creia que caldria respectar el dret de Mercè Rodoreda a no reeditar les obres que ella considerava fallides, que les novel·les de Josep Pla són més valuoses si no les considerem novel·les, que Montserrat Roig està sobrevalorada. Llegint *El mirall dels llibres*, però, he descobert que algunes de les meves conviccions literàries més arrelades provenen dels articles que Xavier Lloveras va escriure fa dècades i que jo havia assumit tot oblidant la font.

Publicat per la Diputació de Girona, *El mirall dels llibres* aplega articles i crítiques que Xavier Lloveras (La Bisbal, 1960) va publicar a finals de segle passat, juntament amb alguns textos inèdits o més recents. Després de donar a la impremta dos llibres de poesia el 1986 i el 1992, Lloveras s'ha mantingut en silenci fins que aquest any ha recuperat aquesta colla de textos que tant em van influir, a mi i a uns quants més, durant aquells anys de formació.

Mentrestant ha transitat per tots els espais de la literatura; lector, autor, crític, corrector, traductor, antòleg, prologuista, editor i ara llibreter de vell.

En aquells anys olímpics, de postureig literari desenfrenat, els textos de Xavier Lloveras van tenir la virtut de desemascarar ídols, d'evidenciar autobombos i de detectar operacions de venda de fum. Ja llavors va parlar de l'exasperació egocèntrica de Marguerite Duras, va recordar que Piero Citati considerava que *El nom de la rosa* "s'assemblava perillosament a la literatura", que Eduardo Mendoza utilitza "el

model àtic, àton i seriós del català que escriu en espanyol" i que Llorenç Vilallonga sabia escriure novel·les tot i que no sabia escriure en català.

Dècades després, el cànon literari actual s'assembla molt al que proposava Xavier Lloveras en aquells anys en què semblava impossible sostreure's a la influència de Pere Calders i Manuel de Pedrolo o, en termes globals, a la de Paul Auster i Jay McInerney. *El mirall dels llibres* són les ulleres graduades que calien per transitar per aquells paratges boirosos que ens han conduït fins al pantà d'avui dia. *

Xavier Lloveras ha transitat per tots els espais de la literatura /QUIM PUIG

E

'El mirall dels llibres' són les ulleres graduades que calien per transitar per aquells paratges boirosos que ens han conduït fins al pantà d'avui

TRUQUEN! ARNAU PUIG

Cabuts reconcentrats

M'agradaria que els cabuts reconcentrats m'expliquessin per què, primer, hi ha uns pobles –unes maneres de ser i de fer– diferents entre uns i altres i, segonament, per què hi ha pobles –no dic gents; vull dir estructures i, precisant més, formes de govern i principis de domini– que se senten perpetus dominadors, quan, com és obvi, dels totpoderosos huns no en queda res; dels romans, només el record d'una regulació (encara més o menys vigent; la regulació, no el domini); dels britànics en roman tot just un temperament tibet –que

els va fer conquerir, a cop de *veus d'ordre* i de garrotades i càstigs duríssims, l'Índia, els territoris dels indis (americans), dels negres i/o malais on n'hi haguessin–, estil presencial, el dels britànics, amb dilució precipitada vers un no-res. Han desaparegut, així, tantes i tantes realitats passades històricament, només recordades en els llibres i memorials perquè conformen vulguis o no el passat de la humanitat sencera; o perquè han esdevingut topònims geogràfics, alguns de gloriosa memòria i d'altres totalment vergonyants per menyspreables, sagnants i cruels. Aquesta, però,

és la història comuna de tots plegats i de cap manera implica opció o dret a la perpetuïtat: perquè de dominador a esclau, o fòssil, només hi ha un pas, i les entelèquies mentals només existeixen en el dir.

Però els cabuts a què em referia eren aquells que volen convertir les realitats climàtiques, edàfiques, geològiques i biològiques en lleis (principis establerts segons pràctiques o interessos socials) que impliquen drets de nissaga. Que recordin que els dinosaures també acabaren confosos amb els vegetals i els rocs. La política, una vegada digerida, no és res més que femta. *

Opinió